

Tematikus összeállítás

A VIZUÁLIS TANULÁS PERSPEKTÍVÁI PERSPECTIVES ON VISUAL LEARNING

VENDÉGSZERKESZTŐ: NYÍRI KRISTÓF

ELŐSZÓ

PREFACE

Nyíri Kristóf

az MTA rendes tagja
nyirik@gmail.com

ÖSSZEFOGLALÁS

A Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar Műszaki Pedagógia Tanszék keretében működő Képi Tanulás Műhelye (Visual Learning Lab), valamint az MTA–BME Nyitott Tananyagfejlesztés Kutatócsoport rendezésében 2018. április 26–28-án az MTA termeiben került sor a 8. Budapesti Képi Tanulás Konferenciára (VLC8), mintegy száz külföldi és magyar résztvevővel. Jelen összeállítás a konferencia előadásából utólag válogatott, elbírált és szerkesztett hat tanulmányt tartalmaz.

ABSTRACT

The Visual Learning Lab working under the auspices of the Department of Technical Education of Budapest University of Technology and Economics, in collaboration with the MTA–BME Open Content Development Research Group, organized, on 26–28 April 2018, in the rooms of the Hungarian Academy Main Building, the 8th Budapest Visual Learning Conference (VLC8), with around a hundred speakers from Hungary and abroad. The present collection contains six papers selected, peer-reviewed and edited subsequent to the conference.

Kulcsszavak: vizuális tanulás, képi gondolkodás, mentális képek, gesztusok, képi kultúra, metaforaelmélet, matematikai diagramok, vizuális retorika

Keywords: visual learning, pictorial thinking, mental images, gestures, visual culture, metaphor theory, diagrams in mathematics, visual rhetoric

Pusztán sorminták-e az illusztrációk gyermekeink iskolakönyveiben, avagy a kép éppenséggel önálló jelentéseket hordoz? Gyermekeink vagy tanítóik vannak-e inkább otthon a képek világában? Lehet-e képekben gondolkodni, hogyan egészíti ki egymást képies és szóbeli gondolkodás? A 8. Budapesti Képi Tanulás Konferencián közel száz előadás hangzott el, a résztvevők Japántól Brazíliáig húsznál több országból érkeztek. A konferencia a vizuális kultúra, a vizuális oktatás, a tudományos vizualizáció, a film, a rajz, a képi nyelv és képi logika alapvető kérdéseire keresett válaszokat. Az emberi kommunikáció eredendően képies. Az írott és nyomtatott szó évezredei-évszázadai után ma valóságos képi hazatérésnek és képi felszabadulásnak vagyunk tanúi. A konferencia a kultúra képi fordulatáról tudósított, és ezt a fordulatot törekedett elősegíteni. Összeállításunkban Benedek András bevezető neveléstudományi tanulmányát Kárpáti Andrea művészetpedagógiai írása követi. Amirouche Moktefi (Tallinn) tanulmánya a matematika tanításának területére vezet, ama új és radikális nézet mellett érvelve, hogy a matematikai diagramok nemcsak heurisztikus, hanem érvényes bizonyítási eszközök is: a vizualitás logikai erővel bír. Jean-Rémi Lapaire (Bordeaux) esszéje is a vizualitás és logika kapcsolatáról szól, közelebbről a taglejtések látványa és a nyelvi logika elemi kapcsolatáról. A szónyelv logikája mögött a képek logikája áll, a nyelv alapvetően képi hasonlóságokra-hasonlatokra, metaforákra épül, s az eleven metaforáknak, mint Michalle Gal (Ramat Gan) érvel, éppenséggel képek – mentális képek – adnak életet. Moktefi, Lapaire és Gal írásait Szalai Éva fordította magyarra. A tanulmányok sorát Aczél Petra tanulmánya zárja, és mintegy foglalja egységbe: témája a vizuális retorika, azon ősrégi és ma újra uralomra szert tett diszciplína, gyakorlat és elmélet, amely a beszéd lényegi képességét aknázza ki.